

Uchwała Nr SO-17/0954/75/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 11 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Kuślin za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Gableta
Członkowie: Katarzyna Kosmowska
Michał Suchanek

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Kuślin sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Kuślin za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

U z a s a d n i e

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Kuślin za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 21 marca 2024 r.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Kuślin na 2023 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuślin na lata 2023-2030 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2023.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

1. W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informacje o planowanych i wykonanych dochodach budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej. Wskazał stan zaległości w podatkach i opłatach oraz niepodatkowych dochodach budżetu Gminy, a także czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Podał dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień oraz umorzenia zaległości podatkowych. W odniesieniu do wydatków budżetu wskazał kwoty planowane i wykonane w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, realizację zadań inwestycyjnych i wykonanie wydatków z funduszu soleckiego. Wskazał wielkość zobowiązań niewymagalnych oraz omówił przychody i rozchody budżetu.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
- wykonanie dochodów i wydatków w szczególowości zgodnej z uchwałą budżetową,
 - realizację wydatków majątkowych,
 - wykonanie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
 - wykonanie dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływów z części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wraz z wydatkami realizowanymi w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
 - dotacje udzielone z budżetu Gminy,
 - zmiany w planie wydatków finansowanych środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,
 - stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.
3. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono sprawozdania z wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za 2023 rok: Gminnego Ośrodka Kultury w Kuślinie i Gminnej Biblioteki Publicznej w Kuślinie.
- Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie natomiast z art. 13 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami
4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2023 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie za wyjątkiem rozbieżności wskazanych w pkt V.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Kuślin na 2023 rok został wykonany z nadwyżką w wysokości 2.543.394,04 zł (przy planowanej nadwyżce w wysokości 400.000,00 zł), bowiem:
- a) dochody zrealizowano w wysokości 32.156.223,76 zł, co stanowi 98,72% planu, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 29.185.913,49 zł, co stanowi 100,76% planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 2.970.310,27 zł, co stanowi 82,38% planu;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 29.612.829,72 zł, co stanowi 92,05% planu, z tego:

- wydatki bieżące w wysokości 26.664.834,82 zł, co stanowi 96,28% planu,
- wydatki majątkowe w wysokości 2.947.994,90 zł, co stanowi 65,84% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 2.521.078,67 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina dysponowała:

- nadwyżką z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.827.408,37 zł, która nie została zaangażowana w budżecie roku 2023,
- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 250.000,00 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 oraz
- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.500.000,00 zł, które nie zostały zaangażowane w finansowanie budżetu roku 2023.

Rozchody budżetu z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych zrealizowano w kwocie 650.000,00 zł (100,00% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału wynika, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 2.850.000,00 zł, co stanowi 8,86% wykonanych dochodów.

4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 r. wynosiły 1.517.553,11 zł, w tym zaległości – 473.380,37 zł.

Wielkość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zmniejszeniu o kwotę 41.690,39 zł.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 1.053.782,67 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wymagalne	wykonanie + zobowiązania (5+6)	przekroczenie (8-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
750	75023	4260	135 000,00	117 219,50	19 482,14	0,00	136 701,64	1 701,64
852	85219	4300	68 790,00	68 707,38	1 100,00	0,00	69 807,38	1 017,38

852	85228	4300	50 456,80	50 104,80	5 300,00	0,00	55 404,80	4 948,00
855	85508	3110	92 500,00	90 161,91	7 238,59	0,00	97 400,50	4 900,50
Kwota przekroczenia								12 567,52

Rada Gminy Kuślin w uchwale Nr XXXIX/279/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kuślin na 2023 rok określiła sumę 800.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 10). Ponadto w § 4 uchwały Nr XXXIX/278/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuślin na lata 2023-2030, Rada Gminy upoważniła Wójta m.in. do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy (ust. 1 pkt. 2) oraz do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań o których mowa w ust. 1 (ust. 2).

6. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że w dziale 750 rozdziale 75023 przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nie zostało zrealizowane w należytej wysokości, bowiem wyniosło 97,64% planu. Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288) *„równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”*. W myśl § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu, jak i wykonania.
7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

dochody			wydatki		
rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	130 000,00	142 244,06	85153	5 000,00	4 999,39
75618 (§ 0270)	55 000,00	41 523,80	85154	190 000,00	189 240,57
razem	185 000,00	183 767,86	razem	195 000,00	194 239,96

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.) *„Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody*

z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) *gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,*

2) *zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy*

z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Natomiast w myśl art. 9³ ust. 4 ww. ustawy środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.).

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 0270 i § 0480), które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu bieżącego roku (w § 905) oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanych wyżej przepisach.

8. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizuje Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W informacji o stanie mienia zostały wskazane dochody z majątku jakie Gmina uzyskała w 2023 r. (dochody z najmu i dzierżawy, opłat za wieczyste użytkowanie gruntów, trwałego zarządu, opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntu), jednakże pominięto dochody z tytułu sprzedaży składników majątkowych (§ 0870 kwota 5.279,00 zł).

Ponadto z Informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Kuślin za 2023 r. (str. 56 sprawozdania) wynika, że dochody uzyskane przez gminę z tytułu dzierżawy i najmu wynoszą 257.811,00 zł Natomiast ze sprawozdania Rb-27S wynika, że dochody sklasyfikowane w § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” wykonano w kwocie 203.086,68 zł.

V. Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły następujące uchybienia, omyłki (pisarskie/rachunkowe), a mianowicie na stronie 28 sprawozdania Gmina przedstawiła:

a) Skutki udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień:

- z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 191.965,49 zł. Ze sprawozdania Rb - 27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 i sprawozdania Rb-PDP

sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 wynika natomiast kwota 26.819,61 zł

- odsetki od zaległości w wysokości 2.200,00 zł, natomiast wg sprawozdania Rb-27S odsetki od zaległości nie występują

b) Skutki obniżenia przez radę górnych stawek podatków:

- z tytułu podatku rolnego wykazano w kwocie 106.329,71 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S jak i sprawozdania Rb-PDP wynika kwota 178.602,08 zł
- z tytułu podatku od nieruchomości wykazano w kwocie 547.247,52 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S i sprawozdania Rb-PDP wynika kwota 663.950,43 zł
- z tytułu podatku od środków transportowych wykazano w kwocie 74.919,59 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S i sprawozdania Rb-PDP wynika kwota 181.548,54 zł

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Gableta

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.